

PSL – Nieuws

Een uitgave van de Paddenstoel Studiegroep Limburg

NATUURHISTORISCH
GENOOTSCHAP IN LIMBURG

1975 - 2015

Nummer 3 september 2015

PSL-Nieuws nr. 3 2015

PSL - Nieuws is een uitgave van de Paddenstoelen Studiegroep Limburg. Deze studiegroep is een onderdeel van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg te Roermond.

Het PSL – Nieuws komt 2 tot 4 maal per jaar uit (afhankelijk van het aanbod aan artikelen). De doelstelling van deze nieuwsbrief is om publicaties mogelijk te maken over paddenstoelen en aanverwante zaken. Ook willen we veldwerkers en niet-wetenschappelijke mycologen in de gelegenheid stellen om hun bevindingen te rapporteren.

De redactie bestaat uit Reimund Salzmann, Henk Henczyk en Olaf Op den Kamp.

Aanwijzingen voor de auteurs: Artikelen dienen in de regel niet groter te zijn dan 6 pagina's. Indien er redenen zijn om een artikel uitgebreider te maken, dient de auteur hierover overleg te plegen met de redactie. De teksten kunnen worden aangeleverd per e-mail of USB-stick. Auteurs ontvangen geen drukproeven. Kleine wijzingen in de tekst mogen door de redactie worden aangebracht zonder overleg met de auteur. Plaatsing van de artikelen hoeft niet te betekenen, dat de vermelde meningen en gegevens het inzicht van de redactie weergeven. Overname van de artikelen en/of illustraties is alleen toegestaan na toestemming van de redactie.

Artikelen kunnen gestuurd worden naar:

Reimund Salzmann Achter de Heggen 11 6373 XB Landgraaf e-mail:
reisalzmann@gmail.com

Mededeling

Tijdens de startbijeenkomst op 23 april 2015 is besloten, dat wij een kleine kas inrichten, met 5,- € per lid, voor de dagelijkse uitgaven. Alle leden die bij de openingsvergadering aanwezig waren, hebben dit al gedaan. Wie dit alsnog wil doen, kan bij onze penningmeester Nico Ploumen terecht.

Waar zijn ze gebleven?

Het hele voorseizoen is door de droge weersomstandigheden niet kunnen doorgaan. Een unieke situatie : het is de eerste keer in de historie van de PSL dat dit gebeurd is . Jammer ! (Henk Henczyk)

Excursieprogramma PSL 2015

Alle excursies vertrekken steeds om 10.00 uur vanaf de plaats van samenkomst. Gaarne eerst telefonisch aanmelden bij de betreffende excursieleider op de dag voor de excursie tussen 18.00 en 20.00 uur. Indien deze niet bereikbaar is, dan contact opnemen met **Henk Henczyk tel: 06- 12572544, e-mail : hhh@bellair.net**

6 september (zondag) : Munningsbos. Vertrek vanaf parkeerplaats café aan de St.Josefstraat 2 in 't Reutje. **Excursieleider:** Gerard Dings tel: 0475-592589

12 september: Schweibergerbos. Vertrek vanaf het Dr.Janssenplein te Mechelen. **Excursieleider:** Finy Wolfs tel: 043-6012734

19 september: Weerterbos. Vertrek vanaf de Daatjeshoeve, Heugterbroekdijk 34 te Nederweert. **Excursieleider:** Arno van Stipdonk tel: 0495-520826

26 september: Steinerbos. Vertrek vanaf parkeerplaats aan de Mauritsweg te Stein. **Excursieleider:** John Leclaire tel: 046-4334999

3 oktober: Vijlenerbos. Vertrek vanaf de parkeerplaats 't Hijgend Hert aan de Rugweg te Vijlen. **Excursieleider:** Marc Houben tel: 06-15063086

10 oktober: Zwarte water. Vertrek vanaf parkeerplaats van Het Limburgs Landschap aan de Schandelose laan te Venlo. **Excursieleider:** Peter Eenshuistra tel: 077-3510676

17 oktober: Dreimühlen. Buitenlandse dagtrip naar de bossen bij de watervallen van Dreimühlen-Nohn (Eifel). Vertrek: **8.30 uur** vanaf parkeerplaats Roda Stadion. **Excursieleider:** Reimund Salzmann tel: 045-5335104

24 oktober: Brunssummerheide. Vertrek vanaf de Manege aan de Ouverbergstraat te Brunssum. **Excursieleider:** Henk de Vries tel: 045-5214894

31 oktober: Beerenbos. Vertrek vanaf het Vincent van Goghplein te Haanrade (Kerkrade). **Excursieleider:** Martin Zilverstand tel: 045-5456777

7 november: Groote Bosch. PSL en NMV. Vertrek **10.30 uur** vanaf P-plaats naast restaurant 't Brugske aan de Dorpsstraat te Slenaken. **Excursieleider:** Finy Wolfs tel: 043-6012734

14 november: Eijsder Beemden. Vertrek vanaf parkeerplaats Kasteellaan 1-3, 6245 SB Eijsden. **Excursieleider:** John Leclaire tel: 046-4334999

Het Rondsporig spikkelschijfje (*Ascobolus brassicae*) op konijnenkeutels.

Jo Bollen, Elsloo jo.bollen49@gmail.com

Indien in een artikeltje de hoofdrol wordt opgeëist door konijnenkeutels zal u dat als lezer waarschijnlijk de wenkbrauwen doen fronsen. Het konijn is actief in de schemering, maar laat zich ook overdag zien. Het voedsel bestaat voornamelijk uit grassen, kruiden, vruchten, wortels, boomschors, en ja hoor ook uit paddenstoelen. Om wederom een onderzoek te verrichten naar deze bijzondere fungi werden op 3 januari 2015 in de Medammerweide en in het aangrenzende Kasteelpark te Elsloo op acht locaties 56 konijnenkeutels verzameld.

ij dergelijk onderzoek is de methodiek ervan vaak hetzelfde. Een voordeel is dat de mest gemakkelijk verzameld kan worden en vaak ruimschoots aanwezig is, en niet

onbelangrijk:

konijnenkeutels zijn nagenoeg reukloos (SCHAVEY, 1999).

Thuisgekomen dienen deze zo vlug mogelijk op kweek te worden gezet.

Doorzichtige plastic doosjes, voorzien van een zand- of fijn grindlaagje, afgedekt met een bierviltje waar de keutels op komen te liggen, zijn prima. Het viltje dient eerst circa 2 uur in gekookt

leidingwater te hebben gelegen om zo de schadelijke stoffen zoals chloor te elimineren. Uiteraard zijn warmte, vocht en ventilatie nodig, maar direct zonlicht moet worden vermeden. Het is aan te bevelen de kweek liefst iedere dag te controleren op eventuele, vaak zeer kleine bekerzwammetjes. Zo kunnen konijnenkeutels voor heel wat verrassingen zorgen, dit blijkt uit onderstaand verhaaltje: Een week na het verzamelen (op 10 januari) werden zeer kleine wit- tot beigeachtige vruchtlichaampjes ontdekt, onder de microscoop waren ronde (nog onrijpe) sporen te bewonderen. Pas op 16 januari werden rijpe sporen aangetroffen; mijn gedachten bleken achteraf juist te zijn geweest - een verrassende ontdekking het Rondsporig spikkelschijfje (*Ascobolus brassicae*).

BESCHRIJVING VAN DE SOORT

Ascobolus brassicae Crouan – Rondsporig spikkelschijfje.

Syn.: *Ascobolus caninus* Fuckel; *Ascobolus*

MACROSCOPISCH

Vruchtlichamen 0,5 tot 1 mm in doorsnede, beker tot vlak schotelvormig, jong witachtig, later door rijpheid van de sporen beige tot violetachtig, rand fijn gekerfd, steelloos op het substraat zittend, alleenstaand, doch 6-8 vruchtlichamen per keutel waren niet ongewoon.

MICROSCOPISCH

Sporen rond, 11,8-13,1 µm, eerst glad, hyalien, met 1 grote druppel, later fijn wrattig, bruin-violetachtig. Asci 8 sporig, 140-171 x 18-18,7 µm, J⁻, parafysen slank, tot 4 µm dik, niet zelden aan de top vertakt.

<http://www.pilzbestimmer.de/>

DANKWOORD

Beheercommissie Landgoed Elsloo en Stichting het Limburgs Landschap voor verkregen toestemming.

LITERATUUR

ARNOLDS, E. *et al.*, 1995. Overzicht van de Paddestoelen in Nederland. Nederlandse Mycologische Vereniging. Wijster.

ARNOLDS, E. & VAN DEN BERG, A., 2013. Standaardlijst van Nederlandse Paddenstoelen. Nederlandse Mycologische Vereniging.

BREITENBACH, J. & KRÄNZLIN, F., 1984. Pilze der Schweiz. Band 1 Ascomyceten. Verlag Mycologia Luzern.

LAMMERS, H. *et al.*, 2012. Niet zomaar een bos. Het Coovels bos. Natuurstudiegroep "Coalescens" te Helmond.

SCHAVEY, J., 1999. Microfungi op Konijnenkeutels. AMK Mededelingen. Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring.

Het Geel zandschijfje (*Kotlabaea deformis*, (P. Karst.) Svrček) in de Crayhofweide (Nationaal Park de Meinweg).

Peter Eenshuistra, Venlo pjeensh@plex.nl

Donderdag 30 april was ik met een groep ecologen op pad in de Meinweg. Eerste doel betrof de Crayhofweide bij Vlodrop-Station. In dit vochtig schraalgrasland bloeit eind april het Heidekartelblad (*Pedicularis sylvatica*) massaal. Ook het Moerasviooltje (*Viola palustris*) is goed vertegenwoordigd. Van de droogste helft van het vochtige grasland bleek ruim 70 % van het oppervlak omgeploegd door Wilde zwijnen. Ook van het natste stuk was ruim 30 % omgeploegd. Niet zo fraai voor de zeldzame planten in dit gebied. Plaatselijk was op de natte verse vochtige leemgrond een oranje waas zichtbaar. Het oranje waas bleek uit dichte zwermen van 50- 200 exemplaren van klein oranje schijfjes te bestaan (zie foto). Op het oog en met de loep waren geen haren zichtbaar. Het deed een beetje aan een *Byssonectria* denken, maar dan toch weer een beetje anders. *Scutellinias* en *Cheilymenias* vielen af, omdat deze soorten haren op de rand van de schijf hebben. Andere asco's groeien op mest of op asresten. Dat was hier niet het geval. Enig probleem bij de determinatie bleek de rijpheid van het materiaal. De schijfjes zijn nog niet volledig uitgegroeid en het bleek lastig om volgroeide sporen uit de asci te krijgen. Toch werd mij vrij snel duidelijk dat het om het Geel zandschijfje (*Kotlabaea deformis*) moest gaan. Volgens de verspreidingsatlas is de soort erg zeldzaam. Ze is na 1985 in acht atlasblokken aangetroffen. De meeste vindplaatsen liggen in Brabant. In Limburg is de soort begin jaren 90 bij Cadier en Keer gevonden.

Na de Crayhofwei was het Elzenbroek langs de Rode beek aan de beurt. Hier vonden we slechts vijf Beekmijtertjes (*Mitrula paludosa*) direct naast het plankier. Ik was op deze plek grotere aantallen van het Beekmijtertje gewend.

Macroscopisch:

- Ronde, dikke oranje schijfjes met een wat licht, iets vlokkige rand (zie foto). Macroscopisch geen haren zichtbaar. Ze leken nog niet volledig volgroeid. De grootste schijfjes haalden net 1 mm; In de literatuur wordt 1 – 3 mm opgegeven voor volledig uitgegroeide apothecia van de soort. De schijfjes zijn dan ook meer afgevlakt.

Microscopisch

- Sporen elliptisch en glad, 10 – 13 (14) * 6 – 8 µm, deels gevuld met kleine druppeltjes. In de literatuur zijn de sporen wat groter: 13 – 16 * 7 – 10 µm. Mijn materiaal was niet volledig gerijpt; er kwamen slechts weinig sporen buiten de asci in het preparaat. De kleine druppeltjes zijn kenmerkend voor deze soort.

- Asci 130 – 180 * 10 – 13 (15) μm , kleurloos. Melzers negatief (J-).
- Parafysen iets langer dan de asci, slank, aan de top verbreed tot 10 μm of iets meer. De parafysen zijn gevuld met oranje inhoud, die sterk blauwzwart verkleurt met Melzers
- Excipulum bestaat uit grote vrijwel ronde tot hoekige cellen met een diameter tot ruim 50 μm . Aan de rand zijn de cellen meer uitgerekt. Aan de onderzijde zitten enkele kleurloze haren met een lengte tot 120 μm en een dikte tot 6 μm . Sommige wanden van de haren zijn verdikt tot 0,5 μm .

Geel zandbekertje. De grootste schijfjes op de foto hebben een diameter van 1 mm (Foto: Eric Wirtz).

Literatuur.

HANSEN, L. & H. KNUDSEN, 2000. Nordic Macromycetes Vol. 1, Nordswamp, Kopenhagen.

DENNIS, R.W.G., 1978. British Ascomycetes, 3rd edition, A.R. Gantner Verlag KG, Vaduz.

ELLIS, M.B. & J.P. ELLIS, 1998. Microfungi on miscellaneous substrates, an identification handbook, new enlarged edition, The Richmond Publishing Co. Ltd., Slough.

Verspreidingsgegevens mossen, korstmossen, Paddenstoelen en kiezelwieren, april 2015, <http://www.verspreidingsatlas.nl/>

Weet je mijn naam?

Ik groei op hout en verschijn al vroeg in het jaar. Finy heeft mij op 20.05.2015 in het Geulhemmerbosch gevonden. Maar zo als op de foto zie ik er normaal niet uit. Iedereen kent mij, omdat ik tot 50 – 60 cm groot kan worden en ik ben ook een gezellig ventje: bijna altijd vindt je mij met behoorlijk wat broertjes en zusjes (na ja!). Kom net onder de douche vandaan.

Als je mijn naam weet of heb je ook een mooi raadsel - stuur en mail naar de redactie.

Leccinum Gray FUNGA NORDICA

Vertaald en bewerkt door Reimund Salzmann, Landgraaf reisalzmann@gmail.com en kritisch bekeken door Piet Kelderman en Henk Henczyk.

Het geslacht *Leccinum Gray* is in de afgelopen jaren het onderwerp geweest van zowel morfologisch en moleculair onderzoek wat resulteert in iets andere opvattingen. Hier zijn de moleculaire resultaten gevolgd.

1	Buisjes en poriën citroengeel. Hoed 50 - 100 mm, convex, steeds fijn behaard, snel barstend, kaneel tot voskleurig met een gele tint, dan olijachtig; steel 60-120x15-25 mm, slank, gezwollen aan de basis, strokleurig, meestal citroengeel aan de top, bekleed met gordeltjes van gele schubjes; vlees bleek citroengeel, snel wijnroodachtig, uiteindelijk olijachtig zwart. Sp. 12-18 x 5-7µm, Q =2,3-2,4. Mycorrhiza met eik, vooral in droge en warme zomers, zelden in de hemi-boreale en gematigde zones.	<i>L. crocipodium</i> <i>geelige ruispleel boleet</i>
---	---	--

1*	Buisjes en poriën wit, bleek bruingeel, leemachtig of bleek kaneelkleurig.	2
2	Vlees na het doorsnijden of kneuzen vrij snel donkerder wordend, van rossig-bruin-zwart naar paarsachtig, soms eerst met een wijnrode tint.	3
2*	Vlees onveranderlijk of slechts met een roze tot rode bloes, kan na enkele uren langzaam verkleuren naar grijs.	8
3	Hoedhuid duidelijke <u>niet</u> met over de buisjes heen dragende rand (velumresten). Hoed 30-70 mm, convex, met citroengeel tot sepia of donker geelbruin; buisjes en poriën klein, wit, roze-bruin dan bruingeel, gekneusde plekken donkerder; vlees wit tot strogeel, langzaam verkleurend naar roze of purperkleurig, uiteindelijk zwart; steel 89-90 x 10-20 mm, vaak gezwollen naar de basis, gestreep-gevoerd, wit tot licht grijs-okerkleurig, bij kneuzing snel donkerder, bekleed met bleke bruingele schubjes aan de top en rossig tot tabaksbruine schubjes naar de basis, uiteindelijk donkerder wordend tot zwartbruin. Sp. 15-19 x 5-6 µm, Q = 2,7-2,9; hoedhuid apicaal met opgeblazen cellen, tot 30 µm breed. Mycorrhiza vormend met Haagbeuk (<i>Carpinus betulus</i>) en Hazelaar (<i>Corylus avellana</i>), vooral in de zomer of vroege herfst.	<i>L. pseudoscabrum</i> (<i>L. carpini</i> , <i>L. griseum</i>) Haagbeuk boleet
3*	Hoedhuid tot 1 mm of meer over de buisjeslaag heen dragend, gewoonlijk als lohangende fragmenten van vliezige velumresten.	4
4	Hoed bleek tot donker grijsbruin, zelden met roodachtige bruine tinten, met overhangende hoedhuid aan de rand. Hoed 60-120 mm convex; buisjes en poriën witachtig of grijsachtig bruingeel, bruin bij beschadiging; steel 89-140 x 20-35 mm, gezwollen naar de basis, aan de top wit, bleekgeel naar de basis, bekleed met grijze tot zwarte of sigaarbruine schubjes; vlees witachtig, dan zalmkleurig of wijnroodachtig roze, dan wijnrood grijs en tenslotte zwartachtig vlekkelig, gemengd met blauw-groenachtige tinten in de basis. Sp. 14,5-16 x 4,5-6 µm, Q = 2,3-2,7. Mycorrhiza met Ratelpopulier (<i>Populus tremula</i>) en andere gecultiveerde populierensoorten; herfst.	<i>L. duriusculum</i> Harde populier boleet

4*	Hoed met oranje tinten, roodachtig bruin oker, zelden roomkleurig okerachtig, hoedhuid aan de rand over de buisjeslaag uitstekend, meestal in flapjes.	5
5	Steel voor een lange tijd met witte schubjes, alleen oud roodbruin wordend. Cap 80-200 mm, convex, licht oranje, buisjes en poriën bleek bruinachtig tot wit-geelachtig, bij kneuzen bruinachtig verkleurend; steel 50-270x15-50 mm cilindrische tot sub-clavaat, witachtig, vaak met blauwe kleur in de basis. Vlees wit, gekneusd vaak eerst wijnroodachtig, dan grijsig, zwartachtig. Sp. 11-17x4-5 µm, Q = 3,1. Mycorrhiza met populier (<i>Populus</i>), zomer tot herfst.	<i>L. albostipitatum</i> (<i>L. aurantiacum</i>) <i>Oranje populier boleet</i>
5*	Steelschubjes vanaf het begin roodachtig, roodbruin, bruin, grijs tot zwart	6
6	Steel met schubjes, aanvankelijk roodachtig dan donkerder roodbruin of rood-zwartachtig. Hoed 30-150 mm, roodbruin; buisjes en poriën crème tot licht bruin geelachtig, verkleurt bruin bij beschadiging, steel 80-150 x 20-50 mm, gezwollen naar de basis; vlees aanvankelijk wit, wijnrood-grijs wordend dan sepia tot zwartachtig, vaak in de basis blauwgroen verkleurend. Sp. 12,5-18,5 x 3,5-5 µm, Q = 3,2-3,6. Mycorrhiza met populier (<i>Populus</i>), eik (<i>Quercus</i>), berk (<i>Betula</i>), zelden met wilg (<i>Salix</i>), linde (<i>Tilia</i>) en Beuk (<i>Fagus sylvatica</i>); zomer tot de herfst.	<i>L. aurantiacum</i> (<i>L. quercinum</i> , <i>L. salicola</i> , <i>L. populinum</i>) <i>Rosse populier boleet</i>
6*	Steelschubjes grijsachtig tot zwart	7
7	Hoed lichtbruin, geelachtig bruin tot oranje, zelden bijna wit met een roze tint, 80-180 mm, zeer fijn viltig tot vezelig schubbig. Poriën jong grijswit vervolgens lichtbruin, bij druk bruinachtig verkleurend, steel 70-200 x 15-30 mm, tot 50 mm aan de basis, met grijs tot zwartachtige schubjes; vlees wit dan loodkleurig-wijnrood, verkleurt blauwachtig groen in de steelbasis, uiteindelijk paarsachtig zwart. Sp. 12,5-16 x 4-5 µm, Q = 3:3,3. Mycorrhiza met berk (<i>Betula</i>); zomer tot herfst.	<i>L. versipelle</i> (<i>L. cerinum</i> , <i>L. callitrichum</i> : <i>albino formen beschreven als</i> <i>L. percandidum</i> , <i>L. roseotinctum</i>), <i>Oranje berken boleet</i>
7*	Hoed roodachtig bruin tot purperachtig-kastanjebruin, 30-100 mm, viltig tot vezelig schubbig. Buisjes en poriën witachtig, donkerder wanneer gekneusd, steeds wijnroodachtig grijs, steel 80-140 x 15-30mm	<i>L. vulpinum</i> (bij den= <i>Pinus</i> :het is onduidelijk)

	aanvankelijk bekleed met witachtige schubben die snel donkerder worden tot purperachtig-kastanjebruin of donker roodbruin, wordt dan wijnroodachtig grijs en tenslotte vlekkerig zwartachtig, gemengd met blauwachtig groen aan de steelbasis. Sp. 12,5-15 x 3-4 μm , Q = 3,2-3,4. Mycorrhiza met <i>Pinaceae</i> soorten, den of spar; zomer tot herfst .	of <i>L.piceinum</i> bij spar= <i>Picea</i> een eigen soort of een syn. is) Duits Nadelwald-Rotkappe Gminder Baden-Württemberg
8	Hoed donkerbruin tot zwartbruin met of zonder licht gekleurde vlekken; steelschubjes donkerbruin tot zwartbruin.	9
8*	Hoed en/of steelschubjes bleker	10
9	Hoed donkerbruin tot zwartbruin met muigrijze tot donkerbruine plekken en lichter olijfgroene of geelachtig grijze vlekken; steel vaak intens groenblauw aan de basis. Hoed 35-120 mm, convex; buisjes en poriën wit of crème, gekneusd wijnroodachtig tot bruin verkleurend; steel 120-180 x 20-25 mm, wit, aan de top met wit tot rook- grijze schubjes, in het centrum duidelijk netvormig met muigrijze tot zwarte schubjes aan de basis; vlees wit op druk blauw roze tot koraalrood.. Sp. 13.5-17,5 x 5-6,5 μm , Q = 2,6-2,8. Mycorrhiza met berk (<i>Betula</i>), meestal op vochtige zure zandige of venige bodem; herfst.	<i>L. variicolor</i> Bonte berkenboleet
9*	Hoed uniform donkerbruin tot zwartbruin, steel zonder groenblauw verkleuring aan de basis. Hoed 50-130mm, convex, oud iets kleverig, buisjes en poriën grijswit bij jonge vruchtlichamen, poriën later met bruine vlekken en op druk bruinachtig verkleurend; steel 90-140 x 20-55 mm, oppervlak en schubben donker grijs tot zwartachtig, eenkleurig, vlees wit, soms na beschadiging roze verkleurend, vaak bruin na enkele uren. Sp. 14-19 x 5-6 μm , Q = 2,9-3,2; mycorrhiza met berk (<i>Betula</i>); herfst.	<i>L. melaneum</i> zwarte berkenboleet
10	Sp. Q \geq 3	11
10*	Sp. Q \leq 3	12
11	Steel met \pm samenvloeiende, witachtige, dan grijsachtige schubjes, aan de basis meestal met blauwgroene vlekken. Hoed 50-100 mm, convex, grijsbruin, lichtbruin tot bijna witachtig, buisjes en poriën witachtig met een grijsachtige of bruine tint, na kneuzing bruin;	<i>L. cyaneobasileucum</i> (<i>L.brunneogriseum</i>) Bruingrijze berkenboleet

	steel 70-110 x 10-23 mm; vlees wittig, geen roze verkleuring; Sp. 14-19,5 x 4-6,5 μm , Q = 3,1-3,5. mycorrhiza met berk (<i>Betula</i>); zomer en herfst.	
11*	Steel met grijze tot zwartachtige schubjes die wel geleidelijk grover worden naar de basis toe, zonder blauwgroene vlekken. Hoed 50-150 mm, geelbruin tot donkerbruin, wordt gauw week, kleverig slijmerig; buisjes en poriën wit, vuil oker of bleek kaneelkleurig wordend; steel 70-200 x 20-40 mm, wit tot bleekgeel of grijs gerimpeld, vlees wit, na kneuzing onveranderlijk of af en toe een beetje roze. Sp 14-20 x 5-6 μm , Q = 3-3,3; mycorrhiza met berk (<i>Betula</i>) op natte bodem in moerassen en vochtige bossen en op meer droge bodem in bossen, parken en tuinen; zomer en herfst.	<i>L. scabrum</i> (<i>L. roseofractum</i> , <i>L. avellaneum</i> , <i>L. rigidipes</i>) <i>Gewone berkenbollet</i>
12	Steel zonder blauwgroene vlekken; caulocystiden vaak clavaat, zelden langiform, cap 20-70 mm, zeer lichtbruin, zelden donkerder bruin met lichtere plekken, uiteindelijk in grove plakkaten barstend, gewoonlijk droog, buisjes en poriën grijs wit tot lichtgrijs dan steeds vuil bruin wordend, steel 40-80 x 6-15 mm, witachtig, bekleed met witachtige schubjes dan ouder wordend lichtbruin; vlees wit, onveranderlijk of ietwat roze in de steeltop. Sp. 13,5-17,5 x 4,5-7 μm , Q = 2,5-2,7. Mycorrhiza met berk (<i>Betula</i>); vaak solitair of met weinigen samen; zomer en herfst.	<i>L. rotundifoliae</i>
12*	Mycorrhiza met berk (<i>Betula</i>); steelbasis vaak met blauwgroene vlekken; caulocystiden meestal utriform tot smal langiform, zelden clavaat.	13
13	Hoed- en steelschubjes witachtig of bleek bruinachtig; caulocystiden bijna langiform, tot 13,5 μm breed. Hoed 40-100 mm, convex, witachtig tot bleek bruinachtig, vaak met een olijfkleurige tint, buisjes en poriën wit tot bleekgeel, gekneusd bruinachtig; steel 80-110 x 10-20 mm, witachtig, bekleed met grove schubjes, die ouder kaneel tot grijsachtig verkleuren; het vlees is zacht, witachtig, vaak onveranderlijk maar soms licht roze verkleurend, soms met blauwe groene vlekken aan de basis van de steel. Sp 17,5-20 x 5,5-6,5 μm , Q = 2,6-2,8. Mycorrhiza met berk (<i>Betula</i>)	<i>L. niveum</i> (<i>L. holopus</i> , <i>L. nucatum</i>) <i>Witte berkenbollet</i>

	op zure, vochtige plaatsen, meestal aan de rand van hoogveen tussen veenmos (<i>Sphagnum</i>), vaak solitair of met enige bijeen.	
13*	Hoed licht geelbruin tot bruin of donkerbruin grijsachtig; steelschubjes fijn, aanvankelijk bruinachtig, later grijs- zwartachtig; caulocystiden meestal utriform tot langniform, tot 20 µm breed. Hoed 25-80 mm, convex, buisjes en poriën eerst wit-geelachtig, dan grijsachtig, gekneusd bruin. Steel 45-150 x 10-25 mm, grijswit tot bruinachtig; vlees wit, witgrijs, roze gevlekt in de top van de steel en hoed, vaak blauwgroen aan de basis, vlees gekneusd vaak grijs verkleurend na enkele uren. Sp 13,5-17 x 5-6,5 µm, Qav = 2,8-2,9. Mycorrhiza met berk (<i>Betula</i>), recent beschreven en verspreiding niet volledig bekend, maar waarschijnlijk algemeen en breed verspreid.	<p><i>L. schistophilum</i> (<i>L. palustre</i>)</p> <p><i>Kleine berken boleet</i></p>

Literatuur: KNUDSEN & VESTERHOLT, 2012. *Leccinum* Gray FUNGA NORDICA 2012

Oranje populierboleet (*Leccinum albostipitatum*) Wilhelminaberg Landgraaf
2014.09.20 Reimund Salzmann

Wordt januari een paddenstoelenmaand ?

Jo Bollen, Elsloo jo.bollen49@gmail.com

Inleiding

Mijn interesse voor deze fraaie natuurverschijnselen is ontstaan in juli 1979 na de spectaculaire vondst van de Inktviszwam (*Clathrus archeri*) in het Geulse gedeelte van het bossencomplex Bunderbos c.a.

Sindsdien worden de paddenstoelen in dit bossencomplex stelselmatig aan tellingen onderworpen en notities gemaakt.

In navolging van het artikel "vroegge vinddata" in het Bunderbos c.a. (BOLLEN, 2007), nu een verzameling van voorkomende paddenstoelen in de januarimaand en in het bijzonder de plaatjeszwammen. Alleen fris uitzijende of nog goed herkenbare paddenstoelen kwamen in aanmerking en werden opgenomen in de tellingen die zijn weergegeven in onderstaande twee diagrammen.

Het is geen uitzondering om in de januarimaand in "onze" bossen plaatjeszwammen aan te treffen zoals Fluweelpootje (*Flammulina velutipes*), Gewone oesterzwam (*Pleurotus ostreatus*), Gewone zwavelkop (*Hypholoma fasciculare* v. *fasciculare*), Winterdonsvoetje (*Tubaria hiemalis*), Gewoon donsvoetje (*Tubaria furfuracea*) en diverse *Mycena*'s. Behoudens enkele strenge winters werden in de besproken periode (30 jaar) ook geregeld soorten aangetroffen zoals Nevelzwam (*Clitocybe nebularis*), Roodbruine schijnridderzwam (*Lepista flaccida*), en Paarse schijnridderzwam (*Lepista nuda*).

En ook soorten die we in het verdere verloop van het jaar minder vaak zien zoals Gewone harpoenzwam (*Hohenbuehelia atrocoerulea*), Bleke harpoenzwam (*Hohenbuehelia mastrucata*), Bruine anijszwam (*Lentinellus cochleatus*) en het Leerkaalkopje (*Deconica horizontalis*) behoren hier tot de mogelijkheden.

Toch verrassend dat de zeer algemene soorten zoals Zwerminktzwam (*Coprinellus disseminatus*) en het Geelbruin mosklokje (*Galerina hypnorum*) in beide periodes (van 15 jaar) slechts een keer aanwezig waren.

Ook de zeer algemene Gewone zwavelkop (*Hypholoma fasciculare*) bleek zes keer afwezig te zijn in de afgelopen 30 jaar.

Tot de specifieke winterpaddenstoelen behoort zeker de Klimoptaailing (*Marasmius epiphyllodes*) deze fructificeert uitsluitend op het blad van klimop.

Maar het Fluweelpootje (*Flammulina velutipes*) en de Gewone oesterzwam (*Pleurotus ostreatus*) zijn met hun afwezigheid van respectievelijk 1 en 2 keer wel degelijk winterpaddenstoelen.

Groene schelpzwam (*Sarcomyxa serotina*) mag zeker het predikaat "echte" De

winterpaddenstoel dragen; gedurende 30 jaar meldde de soort zich jaarlijks onafgebroken, hierdoor komt deze in aanmerking voor deze titel.

Het is niet ongewoon om in deze januarimaand ook bijzondere *Ascomyceten* aan te treffen zoals: Grote aderbekerszwam (*Disciotis venosa*), Donker beekschijfje (*Pachyella violaceonigra*) (nou schijfje), Loodgrijze bosbekerzwam (*Peziza lividula*) en Rode kelkzwam (*Sarcoscypha coccinea*).

Zelfs “kakelverse” vruchtlichamen van Aardsterren zoals: Forse aardster (*Geastrum coronatum*), Roze aardster (*Geastrum rufescens*), Baretaardster (*Geastrum striatum*) en Gekraagde aardster (*Geastrum triplex*) behoren hier tot de mogelijkheden.

Wat betreft de korstzwammen; wel de bijzonder fraai gekleurde Blauwe korstzwam (*Terana coerulea*) komt wat betreft de bezienswaardigheid zeker in aanmerking voor een topklassering.

Klimaatverandering / broeikaseffect

Mede (of misschien) door klimaatveranderingen ging 2007 gepaard met een “zachte” winter; april en mei waren “zomers” (bijna zes weken zonder één druppel regen); en een vervolg van een zeer natte julimaand. Niet uitgesloten is dat in de januarimaand 2008 hierdoor maar liefst 130 soorten werden aangetroffen. Zo vindt er een verplaatsing van de ontwikkeling van het mycelium plaats. Het diagram laat zien dat januari 2012 een topmaand bleek te zijn met maar liefst 150 soorten.

Zo mogen we stellen dat januari een “echte” Paddenstoelenmaand belooft te worden, zeker indien er sprake is van een “zachte” winter. Zo kreeg januari 2014 een achtste plaats toegedeeld in de warmste januarimaand sinds de metingen en werden door ons in het bossencomplex Bunderbos c.a. maar liefst 146 soorten paddenstoelen waargenomen.

Diagram 1: laat de fructificatie zien gedurende de periode 1985 t/m 1999.

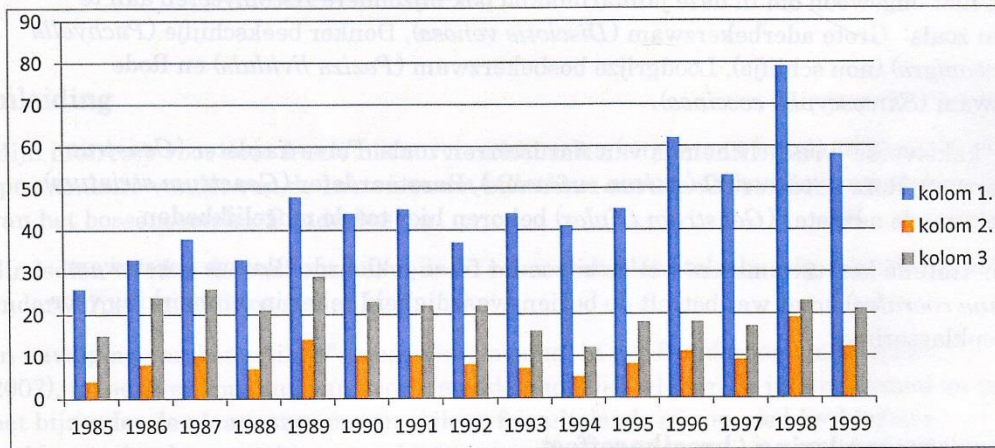

Diagram 1 (90 hoog) laat het overzicht zien van 686 genoteerde paddenstoelen, waarvan 142 plaatjeszwammen.

Gemiddeld; waren dit er bijna 46 soorten, waarvan ruim 9 voorkomend als plaatjeszwam, ofwel 19,6 %.

De hoogste score laat 1998 zien met een voorkomen van 79 soorten, de laagste score zien we in 1985 met 26 soorten.

Kolom 1 totaal aantal soorten paddenstoelen in de betreffende januarimaand.

Kolom 2 het aantal soorten plaatjeszwammen in de betreffende januarimaand.

Kolom 3 het (afgeronde) percentage plaatjeszwammen ten opzichten van het totaal.

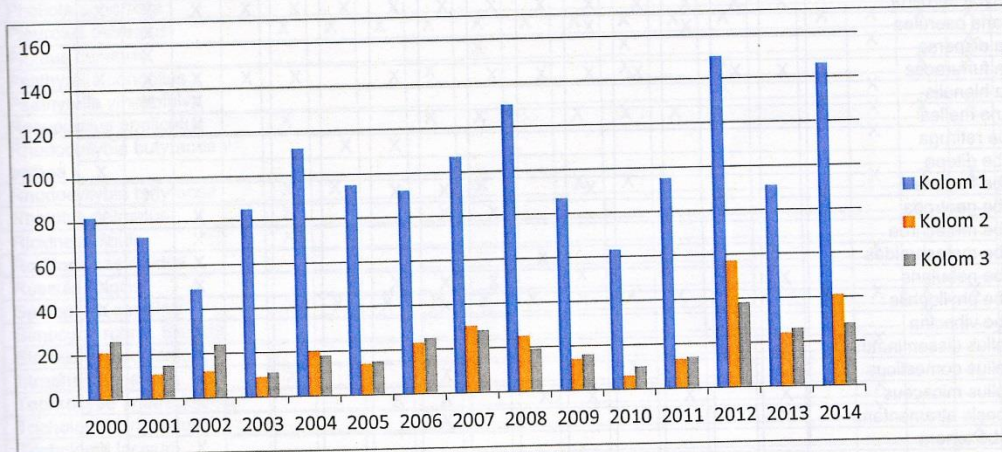
Diagram 2 (160 hoog) laat het overzicht zien van 1457 genoteerde paddenstoelen, waarvan 320 plaatjeszwammen.

Gemiddeld; waren dit 97 soorten, waarvan 21 plaatjeszwammen, ofwel 22 %.

De hoogste score laat 2012 zien met een voorkomen van maar liefst 150 soorten, de laagste score zien we in 2002 met 49 soorten.

Diagram 2 laat een duidelijke stijging zien van zowel het totaal aantal soorten als het aantal soorten plaatjeszwammen.

Diagram 2; laat de fructificatie zien gedurende de periode 2000 t/m 2014.

Opmerking:

Bij diagram 1 is de kolomhoogte 90 en bij diagram 2 is dit 160.

Indien een soort b.v. 4 keer werd waargenomen in 2000 en 8 keer in 2010 dan is deze soort toch maar 2 keer toegevoegd aan het totale aantal van 686 of 1457.

De bovenstaande aantallen 686 en 1457 niet verwisselen met het aantal verschillende soorten.

Soortnaam	jaartallen van de januarimaanden														
	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99
Clitocybe geotropa								X							
Clitocybe nebularis														X	
Corinellus disseminatus					X										
Coprinellus domesticus					X	X									
Coprinellus micaceus			X		X	X	X							X	X
Coprinopsis lagopus								X	X				X	X	X
Crepidotus variabilis		X	X	X		X	X	X	X			X	X		X
Delicatula integrella														X	
Flammulina velutipes	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
Galerina hypnorum														X	
Hypholoma fascicularis	X		X	X	X	X	X	X	X		X	X		X	X
Hypholoma lateritium		X			X		X								X
Kuehneromyces mutabilis											X			X	
Lentinellus cochleatus		X													X
Lepista nuda					X										X
Marasmiellus ramealis														X	X
Marasmius epiphylloides											X	X	X	X	
Mycena galericulata											X	X	X	X	
Myceny pura v. pura											X	X	X	X	X
Panellus stipticus		X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	
Pholiota populina			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Pleurotus ostreatus		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Pluteus cervinus					X										

Resupinatus applicatus										X	X	X	X	X		
Rhodocollybia butyracea		X	X				X	X				X		X		
Rhodotus palmatus																
Sacromyca serotina	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Stropharia caerulea			X		X									X		
Tubaria dispersa														X		
Tubaria furfuracea	X	X		X	X	X	X		X		X	X	X	X	X	
Tubaria hienalis													X	X		
Armillaria mellea									X	X						
Arrhenia retiruga															X	
Clitocybe ditopa														X		
Clitocybe fragans				X			X	X						X	X	
Clitocybe geotropa							X	X					X			
Clitocybe metachroa													X			
Clitocybe metachroides					X								X			
Clitocybe nebularis	X						X	X	X				X		X	
Clitocybe phylophila								X							X	
Clitocybe vibecina													X		X	
Coprinellus disseminatus								X					X		X	
Coprinellus domesticus								X					X		X	
Coprinollus micaceus	X		X		X	X		X	X				X	X	X	
Coprinopsis atramentaria	X							X					X		X	
Conocybe tenera													X		X	
Crepidotus caspari				X									X	X		
Crepidotus cesatii					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Crepidotus epibryus													X	X		
Crepidotus luteolus													X	X	X	
Crepidotus mollis				X									X	X	X	
Crepidotus variabilis	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X		
Deconia horizontalis															X	
Flammulina velutipes	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Galerina hypnorum	X														X	
Gymnopilus sapineus					X	X		X						X	X	
Gymnopus peronatus				X				X					X		X	
Hemipholiota populnea								X				X	X	X		
Hemipholiota atrocoerulea				X				X					X			
Hohenbuehelia mastrucata					X								X			
Hypholoma fasciculare	X	X	X	X	X	X		X	X	X			X	X	X	
Hypholoma lareritium	X							X							X	
Kuehneromyces mutabilis	X		X		X	X	X	X	X			X	X		X	
Laccaria laccata							X						X		X	
Laccaria amethystina													X		X	
Lactarius quietus									X					X	X	
Lepista flaccida	X							X	X				X	X	X	
Lepista nuda	X							X	X				X		X	
Leratiomyces cereus										X					X	
Macrolepiota mastoides														X		
Macrolepiota rachodes														X		
Marasmius bulliardii				X										X		
Marasmius epiphyllodes	X	X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Melanoleuca cognata														X		
Melanoleuca excissa														X		
Meotatomyces dissimulans						X	X	X					X	X	X	
Mycena adscendens													X		X	
Mycena galericulata	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Mycena galopus v. alba													X			
Mycena galopus v. galopus								X					X		X	
Mycena polygramma													X	X	X	
Mycena pura v. pura													X	X	X	
Mycena rosea			X					X					X		X	
Mycena speirea							X						X			
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Mycena vitilis										X				X		X

Panellus stipticus	X	X		X	X	X		X	X	X			X	X	X
Pholiota gummosa													X	X	
Pholiota highlandensis															X
Pholiota squarrosa													X	X	X
Pleurotus ostreatus	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X
Pluteus cervinus					X			X		X			X		X
Psathyrella conopilus				X				X		X			X		X
Psathyrella vinosofulva										X			X		X
Resupinatus applicatus	X			X	X		X	X	X				X	X	X
Rhodocollybia butyracea v. asmea													X		
Rhodocollybia butyracea	X	X		X		X	X						X	X	X
Rhototus palmatus	X												X		
Rickinella fibula	X												X		
Roridomyces roridus							X								
Russula fragilis							X								
Sacromyxa serotina	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Simocybe rubr v. bispora													X		
Strobilurus esculentus				X											
Stropharia coerules	X						X	X	X						
Tephroclybe anthracophila													X		
Tricholoma cingulatum													X		
Tricholoma lacivum															X
Tubaria dispersa				X		X									
Tubaria furfuracea	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Tubaria hiemalis		X	X			X	X		X	X			X	X	

Dankwoord Giel Jetten en Tonny Jetten-Bollen voor diverse inventarisaties. Leden van de Paddenstoelen Studiegroep Limburg voor verkregen hulp tijdens diverse determinaties. Redactie voor het ordenen van bovenstaand. Staatsbosbeheer en Beheercommissie Landgoed Elsloo voor de verkregen toestemming van afgelopen jaren.

Literatuur

- ARNOLDS, E. *et. al.*, 1995. Overzicht van de Paddenstoelen in Nederland. Uitgave: Nederlandse Mycologische Vereniging, Wijster.
- ARNOLDS, E. & BERG VAN DEN, A., 2013. Beknopte Standaardlijst van Nederlandse Paddenstoelen. Ned. Mycologische Vereniging
- BOLLEN, J., 2007. Zo maar wat vergelijkingen met een verrassende uitslag. PSL-Nieuws 14: 2.
- BREITENBACH, J. & KRÄNZLIN, F., 1984 t/m 2005. Pilze der Schweiz, de banden 1 t/m 6. Verlag Mycologia, Luzern.
- LENAERTS L. *et. al.*, 2003. Atlas Paddenstoelen in Limburg, verspreiding en ecologie. Uitgever: Jan Stevens.
- MOSER, M., 1983. Die Röhrlinge und Blätterpilze Band 11b/2. Basidiomyceten 2 Teil. G. Fischer Verlag - Stuttgart - New York.
- PHILLIPS, R., 1991. Paddenstoelen en Schimmels van West-Europa. Uitgever: Het Spectrum Utrecht / Antwerpen.
- VERMEULEN, H., 1999. Paddenstoelen, Schimmels en Slijmzwammen van Vlaanderen. De Wielewaal, Turnhout.

JUBILEUMBIJENKOMST

**PADDENSTOELEN STUDIEGROEP
LIMBURG (PSL)**

VOOR LEDEN EN EX- LEDEN

Uw partner is ook welkom

Op zaterdag 21 november 2015 van 15.00 - 18.00 uur

In het IVN - clubgebouw. " DE BOSCHHOOK " gelegen in het Steinerbos, te bereiken via de ingang aan de Mauritsweg te Stein.

s.v.p. aanmelden (aantal personen) voor 15. november 2015 via hvh@bellair.net

40 jaar Paddenstoelen Studiegroep Limburg

Henk Henczyk (voorzitter PSL) hhhh@bellair.net

Op 7 oktober 1975, tijdens een vergadering van het Natuurhistorisch Genootschap afdeling Heerlen, werd besloten tot het oprichten van een paddenstoelenstudiegroep. Het duurde echter nog een jaar voordat de eerste echte excursie plaats vond en wel in de Schinveldse bossen.

De mensen van het eerste uur waren in alfabetische volgorde : Trees Blankenvoort, Ab Bouwhuis, Paul Bronnenberg, Wim Bult, Jan Coonen, Cor van Geel, Piet Kelderman, Wiel Simons en Henk de Vries. Vooral Piet Kelderman bracht enige ervaring mee die hij had opgedaan in een paddenstoelenwerkgroepje van het IVN te Valkenburg.

Het grote probleem in de beginjaren was het ontbreken van geschikte literatuur. Nederlandse literatuur was er nauwelijks of ze was te summier van inhoud. Buitenlandse boeken waren er in beperkte mate, moeilijk verkrijgbaar en duur. Voor de beginnende paddenstoelenonderzoekers dook er ook snel een ander probleem op, want men merkte, dat voor een juiste determinatie microscopische kenmerken zeer belangrijk waren. Geen van de leden had hiermee enige ervaring. Het duurde dan ook enkele jaren voordat de microscooptechnieken bij enkelen zo ver ontwikkeld waren, dat er op verantwoorde wijze gewerkt kon worden.

In de beginjaren ging de aandacht vooral uit naar de mijnsteenstorten waar vaak bijzondere paddenstoelen werden gevonden. Het was wel frustrerend, dat door het ontbreken van de nodige kennis en literatuur ze vaak niet op naam te brengen waren. Redder in de nood was destijds Paul Verschuren , een fervent amateurmycoloog uit Roermond, die graag naar het zuiden kwam afzakken om te helpen. Hij was het ook, die met name Piet Kelderman op het spoor zette van de parasolzwammen (Lepiota), een geslacht dat veel voorkwam op de mijnsteenstorten, maar waarvan de soorten moeilijk op naam gebracht konden worden. Hij adviseerde: “ Droog ze en beschrijf ze goed, later kom je er misschien wel uit”.

Vooral dat laatste, het beschrijven van paddenstoelen, bleek belangrijk. Op de eerste practica, toen gehouden in de Heihof bij Brunssum, werd dit vaak geoefend. Een ander persoon die ons belangrijke tips gaf was dr. R. Maas- Geesteranus, een mycoloog van wereldfaam.

Sinds 1988 worden de practica gehouden in het IVN- gebouwtje te Ransdaal. Dat was vooral te danken aan Wiel Simons, enthousiast lid van de PSL en tevens voorzitter van IVN – Voerendaal. Wiel Simons was ook de persoon, die samen met Piet Kelderman een paddenstoelencursus organiseerde voor beginners die eind tachtiger jaren werd gehouden. Van deze succesvolle cursus bleven enkele deelnemers “

plakken" o.a. Gerrit van Tongeren en Peter Verheesen die later allebei voorzitter van de PSL werden.

Het jaar 1994 was zeer memorabel. Na drie jaar noeste arbeid verscheen het boekwerk "Parasolzwammen van Zuid-Limburg" van de hand van ons lid Piet Kelderman. Met uitvoerige soortbeschrijvingen, pentekeningen en verspreidingskaartjes werd een uitgave gepresenteerd die nog steeds als een standaardwerk op het gebied van parasolzwammen wordt geraadpleegd. Bij de totstandkoming van het boek waren ook enkele andere PSL-ers betrokken.

Een ander PSL-lid verdient nog speciale belangstelling - Jo Bollen. Hij inventariseert al sinds 1979 de Bunderbossen, daarbij soms geassisteerd door zijn zus Tonny en zijn zwager Giel Jetten. Jo is enkele keren per week, het hele jaar door, in het gebied om soorten te noteren en onderzoeken te verrichten op mycologisch gebied. Het Bunderbos is daarmee een van de best onderzochte gebieden en door de Nederlandse Mycologische Vereniging gekwalificeerd als "mycologisch kroonjuweel".

Een andere mijlpaal van de PSL was ongetwijfeld de viering van het 25-jarig bestaan. Op 2 december 2000 werd er, ter gelegenheid van het jubileum, in Roermond een symposium gehouden met als thema: "Paddenstoelenonderzoek in Limburg en de betekenis voor het natuurbeheer". Vier bekende mycologen lieten hun licht schijnen over deze materie. Met een groot aantal deelnemers uit binnen- en buitenland was het symposium een groot succes. Naar aanleiding van dit symposium verscheen in april 2002 ook een dik themanummer van het Natuurhistorisch Maandblad met als titel "Paddenstoelenonderzoek in Limburg".

Het ledenaantal van de studiegroep bleef al die jaren vrijwel constant tussen de 25 en 30 personen. Op enkele "stille" leden na bestaat de groep voornamelijk uit kernleden, die regelmatig de excursies en practica bezoeken.

De mycologie is, om het even zacht uit te drukken, nu niet bepaald het gemakkelijkste onderdeel van de natuurwetenschap. Bij velen is er een drempelvrees jegens paddenstoelen met uitspraken als: "Veel te moeilijk, begin ik niet aan" of "microscoperen, geen zin in". De mycologie heeft in de voorbije decennia een enorme ontwikkeling doorgemaakt. De drempelvrees is zeker groter geworden o.a. door de vele microscopische sleutels, de enorme toename van het aantal beschreven soorten, de "chaos" van de veranderende wetenschappelijke naamgeving en de versnippering van de vakliteratuur.

Toch blijven paddenstoelen fascineren en blijven mensen zich aangetrokken voelen tot deze organismen. Een vereniging als de PSL is daarbij onmisbaar voor zowel de beginnende als de gevorderde mycoloog.

Met gemiddeld zo'n 20 georganiseerde excursies per jaar en evenzovele practica blijft de PSL aan de weg timmeren.

Op naar de 50 !

PSL-excursie Vijlenerbossen 20.10.2014 - van links naar rechts: Finy Wolfs, Piet de Vree, Jo Bollen, Reimund Salzmann, Giel Jetten, Tonny Jetten, Marc Houben, gast, John Leclaire, Martin Zilverstand, gast, gast, gast, Gerard Dings.

Inhoud

Mededeling	1
Waar zijn ze gebleven? Excursies 2015	2
Het Rondsporig spikkelschijfje (<i>Ascobolus brassicae</i>) op konijnenkeutels	3
Geel zandschijfje (<i>Kotlabaea deformis</i> , (P. Karst.) Svrček) in de Crayhofweide Nationaal Park de Meinweg	5
Weet je mijn naam?	7
Leccinum Gray FUNGA NORDICA	7
Wordt januari een Paddenstoelenmaand ?	13
Jubileumbijeenkomst	19
40 jaar Paddenstoelen Studiegroep Limburg	20

Zwarte kluifzwam (*Helvella lacunosa*) foto: Piet de Vree